

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Warszawa, 28.08.2009 r.

Informacja sygnalna	WYNIKI BADAŃ GUS
---------------------	------------------

POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC WEDŁUG STANU W CZERWCU 2009 R.¹

W czerwcu 2009 r. pogłowie bydła liczyło 5700 tys. sztuk, wykazując spadek w skali roku. Populacja owiec wyniosła 286,4 tys. sztuk i również zmniejszyła się w porównaniu ze stanem z czerwca ubiegłego roku.

Spadek liczebności stada bydła ogółem wyniósł 1%, w tym:

- pogłowie cieląt w wieku poniżej 1 roku zmniejszyło się o 2%,*
- pogłowie młodego bydła w wieku 1-2 lat wzrosło o 9,2%,*
- populacja bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej spadła o 4,1%.*

W strukturze stada bydła zmniejszył się udział grupy cieląt oraz bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej, a zwiększył się udział grupy młodego bydła w wieku 1-2 lat.

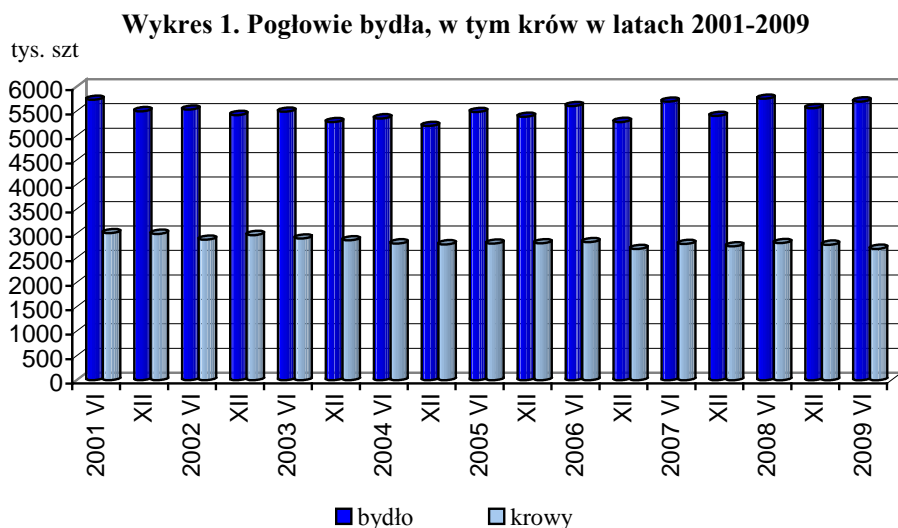
Pogłowie owiec ogółem spadło o 11,5%, w tym liczebność maciorek owczych zmniejszyła się o 11,2%.

-----
1. Źródło informacji stanowiły:

- uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej, przeprowadzonego na próbie ok. 20 tys. gospodarstw indywidualnych utrzymujących w/w gatunki zwierząt,*
- dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).*

Bydło

W czerwcu 2009 r. pogłowie bydła wynosiło **5700 tys. sztuk** i było o 56,7 tys. sztuk (o 1%) niższe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w grudniu 2008 r. - wyższe o 136,4 tys. sztuk (o 2,5%).

Pogłowie krów spadło w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. o 118,6 tys. sztuk (o 4,2%) do poziomu **2687,9 tys. sztuk**, a w stosunku do stanu w grudniu 2008 r. - zmniejszyło się o 84,1 tys. sztuk (o 3%).

Tabl. 1 Pogłowie bydła w czerwcu według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie a - 2007 b - 2008 c - 2009		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem	Dynamika	
			prywatny	publiczny		czerwiec ub.r.=100	grudzień ub.r.=100
		w tysiącach sztuk			w odsetkach		
Bydło ogółem	a	5696,2	5607,0	89,2	100,0	101,6	107,9
	b	5756,7	5667,7	89,0	100,0	101,1	106,5
	c	5700,0	5611,8	88,2	100,0	99,0	102,5
Krowy	a	2786,7	2748,1	38,6	48,9	98,7	103,8
	b	2806,5	2768,2	38,3	48,8	100,7	102,5
	c	2687,9	2649,1	38,8	47,2	95,8	97,0
Bydło pozostałe	a	2909,5	2858,9	50,6	51,1	104,6	112,0
	b	2950,2	2899,5	50,7	51,2	101,4	110,6
	c	3012,1	2962,7	49,4	52,8	102,1	107,9

W sektorze prywatnym, w czerwcu 2009 r., pogłowie bydła wynosiło **5611,8 tys. sztuk** i spadło w porównaniu z czerwcem ubiegłego roku o 55,9 tys. sztuk (o 1%), a w stosunku do grudnia 2008 r. wzrosło o 137,7 tys. sztuk (o 2,5%). W gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wynosiło 5384,9 tys. sztuk i było niższe o 39,4 tys. sztuk (o 0,7%) od stanu w czerwcu 2008 r., a w stosunku do grudnia ubiegłego roku – wyższe o 150,1 tys. sztuk (o 2,9%).

W sektorze publicznym pogłowie bydła spadło w stosunku do czerwca 2008 r. o 0,8 tys. sztuk (o 0,9%), a w porównaniu ze stanem w grudniu 2008 r. zmalało o 1,3 tys. sztuk (o 1,4%) do poziomu **88,2 tys. sztuk**.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w czerwcu 2009 r. **35,3 szt.** wobec 35,6 szt. w czerwcu 2008 r., a obsada krów wynosiła **16,6 szt.**, podczas gdy przed rokiem 17,4 szt.

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2009 r. wynosił:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku	- 25,8%,
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1-2 lat	- 21,1%,
- krowy	- 47,2%,
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej	- 5,9%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła w czerwcu 2008 r., spadł udział cieląt (o 0,3 pkt proc.) i bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 1,7 pkt proc.), w tym udział krów spadł o 1,6 pkt proc., a zwiększył się udział grupy młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 2 pkt proc.).

Spadek pogłowia bydła w czerwcu 2009 r. wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia stanów krów mlecznych w związku z utrzymywaniem się już od II półrocza 2008 r. niskich cen skupu mleka. Rolnicy ograniczali pogłowie krów mlecznych przeznaczając je przede wszystkim na rzeź o czym mogą świadczyć nasilone uboje krów w okresie I półrocza 2009 r. W porównaniu z I półroczem 2008 r. ubój krów w rzeźniach przemysłowych wzrósł o 9,8%.

Z uwagi na notowany od wielu miesięcy wysoki poziom cen żywca wołowego zarówno w skupie jak i w obrotach targowiskowych, gwarantujący dobrą opłacalność tego kierunku produkcji zwierzęcej, część producentów przestawiła się już wcześniej z produkcji mleka na produkcję żywca wołowego. Potwierdzeniem tych zachowań jest wzrost produkcji wołowiny w I półroczu br. (wzrost ubojów pozostałych grup bydła poza krowami wyniósł blisko 9%) oraz zwiększające się sukcesywnie stany krów mamek, które stanowią zaplecze do produkcji cieląt, i których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt (od czerwca 2008 r. pogłowie krów mamek wzrosło o 11,6%).

W I półroczu 2009 r. przeciętne ceny skupu 1 kg żywca wołowego (4,65 zł) w stosunku do notowanych przed rokiem wzrosły o 14,6%. W obrotach targowiskowych przeciętne ceny żywca wołowego kształtowały się w I półroczu br. na poziomie 4,74 zł za 1 kg i były o 7,2% wyższe od rejestrowanych w analogicznym okresie 2008 r.

W czerwcu 2009 r. za 1 kg żywca wołowego rolnicy otrzymywali w skupie 4,90 zł, tj. o 17% więcej niż w czerwcu przed rokiem i o 5,5% więcej niż w maju br. W obrotach targowiskowych za 1 kg żywca wołowego płacono rolnikom 4,77 zł, tj. o 7,4% więcej niż przed rokiem ale o 0,8% mniej niż w maju br.

W I półroczu br. skupiono 4480,1 mln litrów mleka, tj. o 6,2% więcej niż w I półroczu 2008 r., a przeciętne ceny skupu 100 litrów mleka (87,10 zł) w omawianym okresie spadły w dystansie rocznym o 22,7%.

W czerwcu br. za 100 l mleka płacono rolnikom w skupie 86,40 zł, tj. o 15,2% mniej niż w analogicznym okresie 2008 r.

Ceny ziemiopłodów paszowych w I półroczu br. utrzymywały się na dużo niższym poziomie niż przed rokiem.

W I półroczu 2009 r. przeciętne ceny skupu zbóż (48,86 zł/1 dt) były aż o 42,5% niższe od cen zbóż notowanych w analogicznym okresie 2008 r., a w obrotach targowiskowych wynosiły 54,04 zł za 1 dt i spadły w stosunku do notowanych w I półroczu przed rokiem o 34,3%.

W przekroju terytorialnym pogłowie bydła w czerwcu 2009 r. wzrosło w 5 województwach. Największy wzrost, o 5% i więcej, odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (o 8,5%), podlaskim (o 7,9%) i w wielkopolskim (o 5,2%). W pozostałych 11 województwach populacja bydła spadła, a najwięcej w województwach: małopolskim (o 14,4%), lubuskim (o 14%) i zachodniopomorskim (o 13,2%).

W czerwcu 2009 r., podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w krajowym pogłowie bydła miały województwa: mazowieckie (17,4%), podlaskie (15,8%), wielkopolskie (14,8%), a najmniejszy - lubuskie (1,1%), zachodniopomorskie (1,7%) i dolnośląskie (1,8%).

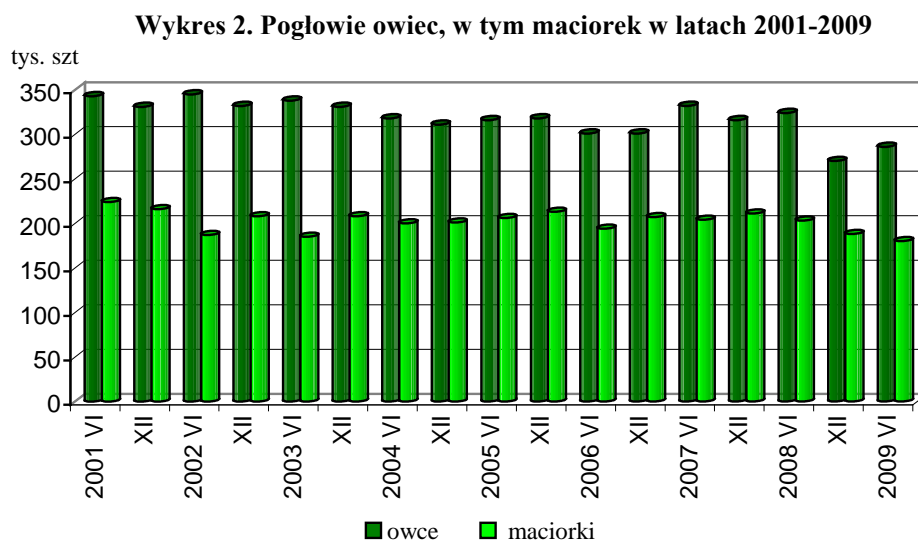
W województwach, które utrzymują dominującą pozycję w krajowej produkcji żywca wołowego i mleka, tj. w kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, mazowieckim, podlaskim i wielkopolskim (w 2008 r. łączny udział w krajowej produkcji mleka i żywca wołowego - 71%), pogłowie bydła wzrosło w skali roku o 1,5%. W województwach, które charakteryzowały się w 2008 r. najmniejszym udziałem w krajowej produkcji mleka i żywca wołowego, tj. w dolnośląskim, lubuskim, opolskim, podkarpackim, pomorskim i zachodniopomorskim (łączny udział w krajowej produkcji mleka - 12,8%, żywca wołowego - 12,6%) pogłowie bydła spadło o 9,1%.

Owce

Pogłowie owiec ogółem wynosiło w czerwcu 2009 r. **286,4 tys. sztuk** i było o 37,2 tys. sztuk (o 11,5%) niższe niż przed rokiem. Populacja maciorek owczych zmniejszyła się w skali roku o 22,8 tys. sztuk (o 11,2%) do poziomu **180 tys. sztuk**.

W porównaniu do stanu w grudniu 2008 r. pogłowie owiec wzrosło o 16,8 tys. sztuk (o 6,2%), a stado maciorek zmalało o 8 tys. sztuk, tj. o 4,3%.

W sektorze prywatnym pogłowie owiec, w porównaniu z czerwcem 2008 r., spadło o 36,2 tys. sztuk (o 11,7%), a w stosunku do stanu w grudniu 2008 r. zwiększyło się o 16,1 tys. sztuk (o 6,2%) do poziomu **274,7 tys. sztuk**. W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia owiec zmniejszył się w skali roku o 35,3 tys. sztuk (o 11,8%), a w stosunku do grudnia 2008 r. - zwiększył się o 15,8 tys. sztuk (o 6,3%) do poziomu 264 tys. sztuk.

W sektorze publicznym stado owiec zmniejszyło się od czerwca 2008 r. o 1 tys. sztuk (o 7,8%), a w porównaniu z grudniem 2008 r. - wzrosło o 0,7 tys. sztuk (o 6,1%) do stanu **11,7 tys. sztuk**.

Tabl. 2 Pogłowie owiec w czerwcu według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie a - 2007 b - 2008 c - 2009		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem	Dynamika	
			prywatny	publiczny		czerwiec ub.r.=100	grudzień ub.r.=100
		w tysiącach sztuk			w odsetkach		
Owce ogółem	a	331,9	318,4	13,5	100,0	110,3	110,1
	b	323,6	310,9	12,7	100,0	97,5	102,6
	c	286,4	274,7	11,7	100,0	88,5	106,2
w tym maciorki	a	203,5	196,6	6,9	61,3	104,6	98,4
	b	202,8	196,0	6,8	62,6	99,6	96,2
	c	180,0	174,6	5,4	62,9	88,8	95,7

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła **1,8 sztuki** wobec 2 szt w czerwcu przed rokiem.

W strukturze pogłowia owiec ogółem udział maciorek (tj. samic, które miały już potomstwo i samic pokrytych po raz pierwszy) wynosił **62,9%** i w porównaniu z czerwcem 2008 r. zwiększył się o 0,3 pkt proc.

W przekroju terytorialnym pogłowie owiec w czerwcu 2009 r. spadło w 15 województwach. Najgłębszy spadek, o 20% i więcej, odnotowano w województwach: opolskim (o 21,9%) i kujawsko-pomorskim (o 21,6%). W województwie lubuskim populacja owiec wzrosła o 1,2%.

W czerwcu 2009 r. największym udziałem w krajowym pogłowie owiec charakteryzowały się województwa: małopolskie (33%), wielkopolskie (13%), łódzkie (7,6%), podlaskie (6,3%) i lubelskie (6,2%), a najmniejszym - opolskie (0,7%), świętokrzyskie (1,1%) i lubuskie (1,5%).